

Operačný plán

zimnej údržby miestnych komunikácií a chodníkov
Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP
na obdobie zimy od 15.11.2019 do 31.03.2020

Úvodná časť

Zimná údržba miestnych komunikácií a chodníkov v správe Mestskej časti Košice - Sídliisko KVP vychádza z Operačného plánu zimnej údržby každoročne aktualizovaného a schvaľovaného starostom Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP. Cieľom operačného plánu zimnej údržby na obdobie zimy 2019 – 2020 je zabezpečiť kvalitnú prípravu a vlastný výkon zimnej údržby v Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP.

Z kapacitných a ekonomických dôvodov nie je možné zabezpečiť zjazdnosť všetkých miestnych komunikácií a schodnosť všetkých chodníkov na rovnakej úrovni v krátkom časovom intervale.

Základné pojmy

Zimná údržba - súhrn organizačných, riadiacich a operatívnych činností, ktorými sa zabezpečuje zjazdnosť, alebo schodnosť a prevádzková spôsobilosť miestnych komunikácií v zimnom období, t. j. zmiernovanie dopadu poveternostných a klimatických podmienok.

Zimné obdobie - spravidla od 15.11. a končiace 31.03. nasledujúce ho roka. V prípade potreby v závislosti od aktuálnych poveternostných podmienok v období pred 15.11. a po 31.03. bude pohotovostná služba vykonávaná len so súhlasom starostu Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP.

Miestne komunikácie – sa rozumejú miestne komunikácie, ktoré sa členia:

- ostatné komunikácie,
- parkoviská,
- chodníky,
- schody,
- podchody,
- priechody pre chodcov,
- zastávky MHD a príľahlé chodníky.

Zjazdnosť miestnych komunikácií - stav komunikácií, ktorý umožňuje bezpečnú jazdu motorových i nemotorových vozidiel prispôsobenú dopravno-technickému a stavebnému stavu týchto komunikácií, poveternostným podmienkam a ďalším okolnostiam, ktoré môže vodič predvídať.

Nepriaznivé poveternostné podmienky – sú podmienky, ktoré môžu podstatne zhoršiť schodnosť, prípadne zjazdnosť miestnych komunikácií, prípadne môžu spôsobiť ich neschodnosť a nezjazdnosť, resp. neschodnosť a nezjazdnosť ich úsekov, sa pre účelu operačného plánu rozumejú:

- fujavice a intenzívne dlhodobé sneženie,
- víchrice,
- mimoriadne vodné zrážky,
- vznik súvislej poľadovice pri poklese teplôt a pri vyššej vlhkosti vzduchu,
- hmly a odmäky,
- mrznúci dážď a mrznúce mrholenie.

Závady v zjazdnosti - zmeny spôsobené podmienkami a vplyvmi, ktoré nemôže vodič predvídať ani pri jazde prispôsobenej stavebnému stavu komunikácie, poveternostným podmienkam, vlastnostiam vozidla a nákladu, vlastným schopnostiam a iným zjavným okolnostiam.

Schodnosť komunikácií určených pre chodcov - je taký stav týchto komunikácií, ktorý umožňuje bezpečnú chôdzu prispôsobenú ich stavebnému stavu, poveternostným podmienkam a ďalším okolnostiam, ktoré môže chodec predvídať.

Závady v schodnosti komunikácií určených pre chodcov - sú obdobné závadám zjazdnosti, pokiaľ tieto závady neumožňujú bezpečný pohyb chodcov bez ohrozenia a zhoršenia podmienok schodnosti.

Zmierňovanie závad schodnosti - zahrňuje predovšetkým tieto činnosti:

- a) strojné pluhovanie, frézovanie, prípadne nasadenie ďalších mechanizmov na odstránenie snehových vrstiev, ručné čistenie od snehu a ľadu,
- b) posyp inertnými materiálmi, chemickými alebo zmiešanými materiálmi na odstraňovanie alebo zmierňovanie vplyvu vzniknutej námrazy, poľadovice alebo utlačenej snehovej vrstvy,
- c) odvádzanie vody z topiaceho sa snehu zo spevnených plôch (vozovky, chodníky, ...).

Posyp komunikácií s ich súčasným pluhovaním

Posyp komunikácií s ich súčasným pluhovaním sa vykonáva v prípade, ak sa na komunikáciách pri ich posype začína vytvárať vrstva čerstvo napadnutého snehu (náhla zmena počasia - výdatné zrážky), ktorá bráni rýchlemu a účinnému pôsobeniu posypového materiálu.

Nezjazdny úsek - úsek miestnej komunikácie, kde stav vozovky, najmä šmykľavosti vozovky, alebo snehová vrstva na vozovke neumožňuje bezpečný prejazd.

Neprejazdny úsek - úsek miestnej komunikácie, v ktorom sú prekážky neumožňujúce prejazd vozidiel. Za prekážku, neumožňujúcu prejazd, sa považuje aj snehová vrstva presahujúca 10 cm.

Organizácia a riadenie zimnej údržby

Zimnú údržbu (ZÚ) komunikácií, chodníkov, schodov, zastávok MHD a verejných priestranstiev v Mestskej časti Košice – Sídlisko KVP riadi Štáb zimnej údržby v zložení:

Náčelník štábu ZÚ: Mgr. Ladislav Lörinc, starosta MČ KVP

Členovia štábu ZÚ: Ing. Miroslav Michalus, prednosta miestneho úradu

Ing. Jaromil Čop, vedúci oddelenia výstavby a majetku

Ing. Juraj Hankovský, referent oddelenia výstavby a majetku

Eva Koszoruová, koordinátorka pre AP

Úlohou štábu zimnej údržby je operatívne riadiť zimnú údržbu za bežných zimných podmienok a v čase, keď dochádza k vážnym problémom v dôsledku nepriaznivej poveternostnej situácie. Štáb zimnej údržby vyhlasuje a zabezpečuje, ak si to situácia, najmä pri vážnych problémoch v premávke na komunikáciách, mimoriadne pracovné povinnosti, nasadenie techniky a pracovnej sily ma území mestskej časti, nielen zmluvne dohodnuté.

Operačný plán zimnej údržby vychádza z organizačných opatrení pre tieto predpokladané zimné podmienky:

- a) Základný stupeň (bežné podmienky)
- b) I. stupeň (mimoriadne podmienky)
- c) II. stupeň (kalamitná situácia)

a) Základný stupeň (bežné podmienky)

Pri ktorom sa vykonáva zimná údržba ciest a táto je zabezpečená mechanizmami zmluvným dodávateľom, a to pri týchto zimných podmienkach:

- ak sa očakáva zvýšená zrážková činnosť, mrznúce mrholenie, mrznúci dážď, pri snežení so zosilneným vetrom (podľa meteorologickej predpovede) pri teplote vzduchu a miestnych

komunikácií do -7°C , ktoré nespôsobujú ohrozenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky na miestnych komunikáciách,

- zvýšenom výskyte takých závad v zjazdnosti spôsobených vplyvmi počasia, ktoré nemôže vodič predvídať, šmykľavosti na pozemných komunikáciách v ojedinelých miestach spôsobenej námrazou, zamrznutím stekajúcej vody z okolia alebo vody stojacej na vozovke a pod.

Rozdelenie mestských komunikácií podľa poradia dôležitosti v bežných podmienkach

Mestská časť je rozdelená na okrsky I, II, III, IV z dôvodu, že z kapacitných dôvodov nie je možné zabezpečiť zjazdnosť všetkých vozoviek na rovnakej úrovni v krátkom časovom intervale. Preto sú komunikácie, chodníky, parkoviská, schody, podchody a priechody rozdelené podľa poradia dôležitosti, stanoveného podľa kritérií s prihliadnutím na potreby dopravy a zásobovania obyvateľstva, zabezpečenie zdravotnej a požiarnej služby do troch poradí dôležitosti, ktoré sa vykonáva v nasledovnom poradí:

- I. poradie sú miestne komunikácie, prístupové a obslužné komunikácie k zdravotníckym zariadeniam, školám, odvozu komunálneho odpadu a obchodom,
- II. poradie hlavné chodníky z prednej strany obytných domov, prístupové chodníky k zastávkam MHD,
- III. poradie dôležitosti sú vedľajšie chodníky zo zadnej strany obytných domov a ostatné verejné priestranstvá.

Pre zabezpečenie poradia dôležitosti podľa vyššie uvedených kritérií sa prihliadalo na potreby dopravy, zásobovania obyvateľstva, zabezpečenie zdravotnej a požiarnej služby. Pre ich samotnú realizáciu v jednotlivých rajónoch sú spracované harmonogramy rajonizácie zimnej údržby poradia dôležitosti nasadzovania síl a prostriedkov, ktoré tvoria prílohu operačného plánu zimnej údržby.

Časové limity pre výkon zimnej údržby v bežných podmienkach

Limity sú stanovené v súlade so zmluvou, pričom časový limit posádok v pohotovosti pre začatie výkonov zimnej údržby na komunikáciách zaradených v I. poradí dôležitosti je do 2 hodín od doby zistenia zhoršenia stavu zjazdnosti komunikácií. Časový limit pre zabezpečenie zjazdnosti komunikácie minimálne v jednom jazdnom pruhu v oboch smeroch je najneskôr do 4 hodín od vydania pokynu štábu ZÚ. Časový limit na zabezpečenie prejazdnosti celej šírky komunikácie sa stanovuje do 8 hodín po napadaní snehu. Zjazdnosť na miestnych komunikáciách od začatia výkonu v II. poradí dôležitosti musí byť obnovená do 24 hodín a zjazdnosť na miestnych komunikáciách od začatia výkonu v III. poradí dôležitosti musí byť obnovená do 24 hodín. Kontrolu dodržiavania časových limitov vykonáva štáb ZÚ, s prihliadnutím na vývoj poveternostných podmienok.

b) I. stupeň (mimoriadne podmienky)

Ide o situáciu, pri ktorej sa vykonáva zimná údržba ciest v mimoriadnych poveternostných podmienkach, keď nie je možné zabezpečiť zjazdnosť komunikácií mechanizmami v poradí a v časových limitoch stanovených pre bežné podmienky. Pri vyhlásení tohto stupňa sa aktivizuje všetka dodávateľmi dostupná mechanizácia a pracovné sily, pričom sa údržba zabezpečuje operatívne, podľa potreby a konkrétnej situácie. Tento stupeň vyhlasuje a zároveň preberá riadenie prednosta miestneho úradu, alebo ním poverená osoba a to pri týchto zimných podmienkach:

- pretrvávajúcich vytrvalých snehových zrážkach vytvárajúcich na vozovke neutlačenú snehovú vrstvu nad 10 cm tvoriacu prekážku pre jednotlivé motorové vozidlá a nemotorové vozidlá alebo pre osobné motorové vozidlá v stúpaniach,
- zvýšenom výskyte miest na pozemných komunikáciách, na ktorých sa vytvárajú snehové jazyky a záveje, v dôsledku čoho nie je uvoľnená prejazdná šírka jazdného pruhu pre každý smer,

- pretrvávajúcej šmykľavosti vozovky spôsobenej utlačenou snehovou vrstvou, rozmočeným snehom, mrznúcim mrholením, mrznúcim dažďom alebo v dôsledku nepriaznivých klimatických pomerov vytvárajúcich závady v zjazdnosti väčšiny pozemných komunikácií.

c) II. stupeň (kalamitná situácia)

Ide o situáciu, keď zjazdnosť ciest nemožno zabezpečiť, ani plným nasadením mechanizmami a ani zmluvnými mechanizmami v poradí a v časových limitoch stanovených pre podmienky I. stupňa. Pri vyhlásení tohto stupňa sa aktivizuje všetka dodávateľmi dostupná mechanizácia a pracovné sily, pričom sa údržba zabezpečuje operatívne, podľa potreby a konkrétnej situácie. Tento II. stupeň (kalamitnej situácie) vyhlasuje starosta MČ na návrh členov štabu zimnej údržby a prednostu miestneho úradu a zároveň preberá jeho riadenie, alebo ním poverená osoba a to pri týchto zimných podmienkach:

- pretrvávajúcich vytrvalých snehových zrážkach, vytvárajúcich na komunikáciách neutlačenú snehovou vrstvou, tvoriacu prekážku pre všetky motorové vozidlá,
- zvýšenom výskyte miest na pozemných komunikáciách, na ktorých je uvoľnená prejazdová šírka len jedného jazdného pruhu pre oba smery bez riadenia dopravy,
- pretrvávajúcich vytrvalých snehových zrážkach alebo silnom vetre, vytvárajúcim na celom území MČ KVP, prípadne na väčšom území záveje, alebo súvislé snehové jazyky na komunikáciách, znemožňujúce prejazdnosť komunikácií pre iné než špeciálne vozidlá, prípadne vytvárajúce prekážky, ktoré nemožno bežne obchádzať.

Výkonnou zložkou pri zabezpečovaní zimnej údržby je štab zimnej údržby a zmluvný dodávateľ, ktorý je zodpovedný za jej vykonávanie.

V čase trvania zimnej údržby má dodávateľ pohotovosť 24 hodín denne. Informácie o počasi získava z internetu a v prípade sneženia či poľadovice predpokladaný zásah oznámi členom štabu zimnej údržby.

Konkrétny zásah zimnej údržby vykonáva dodávateľ na základe vlastnej monitorovacej – kontrolnej činnosti priamo v teréne. Začiatok zásahu pluhovania alebo posypu v čase pracovnej doby, alebo mimo pracovnej doby oznámi dodávateľ členom štabu zimnej údržby.

Postup prác:

Práce sa vykonávajú podľa poradia dôležitosti, ako aj na základe zhodnotenia aktuálnej poveternostnej situácie zmluvným dodávateľom. Zároveň sa operatívne určí vhodný technologický postup.

Pri strojnom zabezpečení zimnej údržby sa postupuje podľa dôležitosti v tomto poradí:

- údržba komunikácií - vozoviek,
- údržba chodníkov typu „A“ t.j. hlavné chodníky z prednej strany obytných domov,
- údržba chodníkov typu „B“ t.j. vedľajšie chodníky zo zadnej strany obytných domov,
- ostatné verejné priestranstvá.

Pri ručnom čistení zabezpečení zimnej údržby sa postupuje podľa dôležitosti v tomto poradí:

- priechody pre chodcov,
- zastávky MHD,
- schody,
- chodníky zo zámkovej dlažby,
- verejné priestranstvá,
- dočisťovanie úsekov na priechodoch pre chodcov.

Zmluvný dodávateľ pri bežných poveternostných podmienkach vykoná zimnú údržbu jeden výjazd v čase:

- strojné pluhovanie zhruba 5 hodín (vozovky, parkoviská, chodníky, verejné priestranstvá, zastávky MHD),
- strojný posyp zhruba 7 hodín (vozovky, parkoviská, chodníky, verejné priestranstvá, zastávky MHD),
- ručné odhrňovanie + posyp 10 ľudí zhruba 6 hod. (chodníky zo zámkovej dlažby, schody, zastávky MHD, priechody pre chodcov, verejné priestranstvá).

Za bežné podmienky sa považujú podmienky pri teplote vzduchu a miestnych komunikácií do -7°C a pri snehových zrážkach, alebo daždi a sile rýchlosti vetra, ktoré nespôsobujú ohrozenie bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky na miestnych komunikáciách.

Zimná údržba na najkritickejších úsekoch chodníkov, zastávkach MHD a kritických schodov bude vykonaná ako prvá a bude vykonaná do 6.30 hod. za bežných podmienok.

V prípade celodenného sneženia bude údržba vykonaná priebežne.

Ak **motorové vozidlo stojace** na miestnej komunikácii **tvorí prekážku** cestnej premávky tak, že obmedzuje alebo znemožňuje vykonávanie zimnej údržby tejto miestnej komunikácie, zimná údržba v danom úseku nebude vykonaná. O takejto skutočnosti bude vyhotovený záznam s fotodokumentáciou v denníku vykonávateľa zimnej údržby.

V pracovných dňoch zimnú údržbu v čase od 7.00 do 15.00 hod. vykonávajú aj pracovníci na aktivačnú činnosť. Práce pre uvedených pracovníkov sú im pridelené na základe pokynov členov štábu zimnej údržby a koordinátorky pre AP.

Technológie výkonu zimnej údržby miestnych komunikácií a chodníkov

Posyp komunikácií s ich súčasným pluhovaním

Posyp komunikácií s ich súčasným pluhovaním sa vykonáva v prípade, ak sa na komunikáciách pri ich posype začína vytvárať vrstva čerstvo napadnutého snehu (náhla zmena počasia - výdatné zrážky), ktorá bráni rýchlemu a účinnému pôsobeniu posypového materiálu.

Posyp komunikácií

Posyp komunikácií sa vykonáva za účelom zabezpečenia zjazdnosti komunikácia tým, že bude zabezpečená zjazdnosť komunikácie minimálne v jednom jazdnom pruhu v oboch smeroch. Účinnosť posypu komunikácií závisí od dodržania správnej dávky posypového materiálu, šírky posypového pruhu a od druhu - kvality materiálu.

Z hľadiska spotreby chemických posypových materiálov sa používajú dva druhy posypov:

- a) preventívny posyp - spotreba max. do $20\text{g}/\text{m}^2$ ($0,02\text{kg}/\text{m}^2$)
- b) likvidačný posyp - spotreba max. do $40\text{g}/\text{m}^2$ ($0,04\text{kg}/\text{m}^2$)

Z hľadiska spotreby inertného posypového materiálu sú dovolené nasledovné dávky

- rovinné úseky $70 - 100\text{g}/\text{m}^2$
- zľadovatené rovinné úseky $100 - 150\text{g}/\text{m}^2$
- stúpania - klesania $150 - 250\text{g}/\text{m}^2$
- zľadovatené stúpania - klesania $250 - 400\text{g}/\text{m}^2$
- maximálna posypová dávka je $500\text{g}/\text{m}^2$

Posyp komunikácií sa vykonáva až po odhrnutí čerstvo napadnutého snehu, pri vrstve ujazdeného snehu, pri poľadovici, prednostne na komunikáciách a chodníkoch v kopcoch, križovatkách a zvlášť nebezpečných úsekoch v poradí podľa stupňa dôležitosti. Ako inertný materiál sa bude podľa

poveternostných podmienok používať hlavne drva frakcie 4 - 8 mm, ako chemický materiál priemyselná soľ.

Obmedzenie alebo úplné vylúčenie premávky

Pri zabezpečovaní zjazdnosti zvlášť nebezpečných úsekov, alebo v prípade inej naliehavej kalamitnej potreby, môže správca komunikácie po dohode s dopravnou políciou (podľa dohody o spolupráci) obmedziť, alebo úplne vylúčiť premávku na komunikáciách na čas potrebný pre uvoľnenie a údržbu takéhoto úseku. Zriadenie potrebných odstavných plôch pre predpokladané zastavenie premávky určí správca komunikácie.

V zmysle ustanovenia § 2 ods. 6 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytových a nebytových priestorov, podľa ktorého sú stavby (napr. schody alebo prístupový chodník), ktoré slúžia výlučne tomu ktorému domu aj keď nie sú jeho stavebnou súčasťou tohto domu, sú jeho príslušenstvom. Na týchto uvedených stavbách samotný výkon zimnej údržby zabezpečujú nasledovné subjekty:

- Stavebné bytové družstvá Košice I. až IV.,
- spoločenstvá vlastníkov bytov,
- majitelia, správcovia, alebo užívatelia nehnuteľností.

Investori, resp. dodávateľské organizácie zabezpečujú výkon zimnej údržby na komunikáciách, ktoré nie sú skolaudované, alebo na ktorých sa prevádza výstavba.

Za zimnú údržbu v sezóne 2019/2020 je zodpovedný starosta Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP. Operačný plán zimnej údržby Mestskej časti Košice – Sídliisko KVP je riadiacou organizačnou normou a nadobúda účinnosť dňom schválenia.

V Košiciach, dňa 14.11.2019

Mgr. Ladislav Lörinc, v. r.
starosta